

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

továbbiakban: Megállapodás

amely létrejött **egyrésről** a

FGSZ Földgázzszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Székhelye:	8600 Siófok, Tanácsház u. 5.
Levelezési címe:	8600 Siófok, Tanácsház u. 5. (Pf. 102.)
Számlavezető pénzintézete:	ING Bank Magyarországi Fióktelepe
Számlaszáma:	13700016-04200013-00000000
Számla kiállítási címe:	FGSZ Zrt. Számvitel 8601 Siófok Pf. 8.
A társaság statisztikai számjele:	12543331-4950-114-14
Adószám:	12543331-2-44
Cégbíróság és cégjegyzék száma:	Kaposvári Törvényszék Cégbírósága, Cg: 14-10-300230

továbbiakban, mint **Társaság**

és **másrésről** a/az

...

Székhelye:
Levelezési címe:
Számlafogadás címe:
Számlavezető pénzintézete:
Számlaszáma:
A társaság statisztikai számjele:
Adószáma:
Cégbíróság és cégjegyzék száma:

a továbbiakban, mint **Kapcsolódó rendszerüzemeltető**

ill. együttesen, mint a **Felek** között az alulírott helyen és napon az alábbi feltételekkel:

Tartalomjegyzék

1.	Általános rendelkezések.....	4
2.	Fogalom meghatározások	4
3.	A földgáz átadás-átvételi helye	5
4.	Átadási nyomás és hőmérséklet.....	6
5.	Az átadás/átvételi pont kapacitása	7
6.	A Felek feladatai kapacitás túllépése esetén	7
7.	A földgáz mennyiségének mérése és elszámolása	8
7.1.	Általános előírások	8
7.2.	A mérőrendszerek eseti ellenőrzése.....	8
7.3.	Beavatkozás mérőrendszerekbe	9
7.4.	A mérés nélkül átadott-átvett földgáz mennyiség meghatározásának módszerei	10
7.5.	Leolvasási egyeztetés	11
7.6.	Az előző havi gázmennyiség meghatározásának módja.....	12
7.7.	Átvett aktuális havi gázmennyiség reklamációja:	14
8.	A földgáz minőségi jellemzői és azok mérése	14
9.	A mennyiségi és a minőségi adatok kifogásolása.....	15
10.	Összevont kiadási pontok esetén a nominálás felosztása során alkalmazandó szabályok	15
11.	Allokálás a földgázszállító rendszer átadás/átvételi pontjaira	16
12.	Adatszolgáltatás.....	16
13.	A földgáz szagosítása	16
14.	A korlátozás elrendelése	17
15.	Üzemzavar és karbantartás miatti üzemszünet	17
16.	Kapcsolattartás módja, a Felek képviselői	19
17.	A Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselőjének a Társaság területére történő belépésére vonatkozó szabályok.....	20
18.	A Kapcsolódó rendszerüzemeltető gázrendszerének vizsgálata	20
18.1	Tervfelülvizsgálat.....	20
18.2	Műszaki biztonsági ellenőrzés	21
18.3	Nyomáspróba.....	21
19.	Üzembe helyezés, gázbeadás.....	22
20.	A Megállapodás megszűnése	23
21.	Felmondás	23
21.1	Rendes felmondás	23
21.2	Rendkívüli felmondás	23
22.	Vitás kérdések rendezése, irányadó jog	24
22.1	Vitás kérdések rendezése	24
22.2	Irányadó jog	24
23.	Lehetetlenülés, Vis maior	25
23.1	Lehetetlenülés.....	25
23.2	Vis maior.....	25
24.	Jogutódlás.....	26
25.	A Megállapodás hatálya és egyéb rendelkezések	27

Az alábbi mellékletek a jelen Megállapodás elválaszthatatlan részét képezik:

1. számú melléklet	Kiadási pontonként/Gázátadó állomásonként igénybe vehető maximális kapacitások és átadási nyomások
2. számú melléklet	A Társaság területileg illetékes földgázszállítási üzeme, üzemeltetés koordinátor szolgálata
3. számú melléklet	Földgáz átadás-átvételi jegyzőkönyv
4. számú melléklet	Gázelszámolási alapadatok
5. számú melléklet	Gázmenyiség-mérő rendszerek működése és vizsgálata
6. számú melléklet	Adatszolgáltatás a ténylegesen igénybe vett kapacitásokról
7. számú melléklet	Jegyzőkönyv manuális korrekcióról
8. számú melléklet	Egyedi feltételek
9. számú melléklet	Átadás-átvételi pont/tulajdoni határ

1. Általános rendelkezések

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (továbbiakban GET), a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I.30) számú Korm. rendelet (továbbiakban Vhr.), valamint az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat (továbbiakban ÜKSZ) vonatkozó előírásainak alapján saját szerződéses kapcsolatainknak megfelelően és azok betartásával, a Felek jelen Megállapodásban rögzítetteknek megfelelően együttműködnek a kereskedelmi szerződések (Kapacitáslekötési, Földgázszállítási, Szagosítási és Rendszerirányítási – továbbiakban: KFSZR - , valamint a Földgáz értékesítési szerződések) teljesítése, továbbá a felhasználók biztonságos, megfelelő minőségű, diszkriminációmentes és a legkisebb költség elvének betartása szerint végzett földgázellátás megvalósítása érdekében.

Jelen Megállapodás a Társaság és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető együttműködését szabályozza a földgázszállító rendszer és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető rendszerének kapcsolódási pontján/pontjain, ahol a földgáz a földgázszállító rendszerből átkerül a kapcsolódó rendszerbe.

2. Fogalom meghatározások

A GET-ben, a Vhr.-ben és az ÜKSZ-ben rögzített fogalom meghatározásokon túl jelen Megállapodásban részletezett fogalmak és értelmezésük a következők:

Átadás–átvételi pont/kiadási pont	A Társaság tulajdonában lévő gázátadó állomás kerítésének a határa.
Minőség Elszámolási Rend (továbbiakban: MER)	<p>Az egyes hálózati pontokhoz tartozó kromatográf mintaáramok hozzárendelésének meghatározására szolgáló eljárásrend, ami szabályozza a kromatográfok mintaáramainak forgalmi rendtől függő helyettesítését is, valamint meghatározza az egyes hálózati pontokhoz tartozó éves súlyozott átlag fűtőértéket és földgázcsoportot.</p> <p>„A földgázszállító rendszer betáplálási és kiadási pontjainak földgáz minőségi elszámolási rendje” tárgyú dokumentum a Társaság internetes honlapján (www.fgsz.hu) publikálásra kerül.</p>

Informatikai Platform (továbbiakban: IP)	Olyan, a Társaság üzemeltetésében lévő alkalmazás rendszer, a hozzátartozó adatbázis kezelővel, amely a vonatkozó jogszabályok által előre definiált szabályok alapján képes más rendszerekkel szabványos, kétirányú adatkapcsolatot létesíteni, s amelyet a Rendszerhasználók, rendszerüzemeltetők és a Magyar Energia Hivatal a (továbbiakban: MEH) hozzáférési jogosultságuk alapján használnak.
Normál üzemmenet	Az az üzemállapot, amelyben a gázátadó állomás gázszűrő, nyomásszabályozó, fűtő és nyomásvédelmi berendezései üzemszerűen működnek.
Nem normál üzemmenet	Az az üzemállapot, amelyben a gázátadó állomás gázszűrő, nyomásszabályozó, fűtő és nyomásvédelmi berendezései közül egy vagy több meghibásodik, nem üzemszerűen működik.
Üzletszabályzat	A Társaság/Kapcsolódó rendszerüzemeltető MEH által jóváhagyott üzletszabályzatai, melyek azok internetes honlapjain meg-tekinthetők (www.fgsz.hu , www.xxx.hu)
Üzemszünet	Az az üzemállapot, amikor a gázátadó állomáson a gázkiadás szünetel a kapcsolódó rendszer irányában.

3. A földgáz átadás-átvételi helye

A földgáz átadás-átvétele az 1. számú melléklet szerinti gázátadó állomások átadás-átvételi pontján történik az alábbiak figyelembe vételével:

A tulajdoni határ a

- .....

A földgáz átadás-átvételi helye

- ..... (Isd. 9. számú melléklet)

A Felek úgy tekintik, hogy a Földgáz-kereskedelmi engedélyes és a Társaság között kötött KFSZRI szerződésben rögzített szállítási feladat teljesítésének vonatkozásában a gázmennyiség, a gáznyomás és a gázhőmérséklet az átadás-átvételi ponton mindenkor megegyezik a gázátadó állomáson mért gázmennyiség, gáznyomás, és gázhőmérséklet

értékekkel (a mennyiségmérő-rendszer és az átadás-átvételi pont közötti, a Társaság tulajdonát képező vezetékszakasz meghibásodását kivéve)

Az alsó hőérték (fűtőérték) az átadás-átvételi ponton megegyezik a MER alapján meghatározott helyen, vagy helyeken mért értékekkel.

A Társaság létesítményéhez csatlakozó Kapcsolódó rendszerüzemeltető létesítményeinek mindenkor érvényes engedélyezési (engedélyezési nyomás, nyomáspróba értéke, kapacitás, valamint védelmi berendezések) adatait, illetve az MSZ EN 12186 szabvány szerinti tervezési nyomás (DP), legnagyobb üzemi nyomás (MOP), valamint legnagyobb üzemzavari nyomás (MIP) értékeit a Kapcsolódó rendszerüzemeltető köteles a Társaság tudomására hozni, és az esetleges változásokról haladéktalanul tájékoztatást adni. Amennyiben ezt elmulasztja a Kapcsolódó rendszerüzemeltető és ebből eredően kára származik, a Társaság mentesül a felelősség alól. A Társaság létesítményein normál és nem normál üzemmenet közben előfordulható legnagyobb nyomásértékeket az 1. számú melléklet tartalmazza. Ezen adatokra vonatkozó változtatási igényt a Felek előzetesen egyeztetik egymással.

A földgáz KFSZRI szerződés szerinti fizikai átadása az átadás-átvételi ponton a Kapcsolódó rendszerüzemeltető részére történik.

4. Átadási nyomás és hőmérséklet

A Társaság az átadás-átvételi ponto(ko)n jelen Megállapodás 1. számú melléklete szerint biztosítja normál üzemmenet esetén az átadási nyomást és hőmérsékletet.

Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető kezdeményezi a névleges kiadási nyomás változtatását és ennek műszaki lehetőségei adottak, úgy a Felek vállalják, hogy jóhiszemű tárgyalásokat folytatnak az igény kielégíthetőségének biztosíthatóságáról.

Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető kezdeményezi az átadási hőmérséklet módosítását és ennek műszaki lehetőségei adottak, úgy a Társaság vállalja, hogy a feltételekben történő megállapodás alapján az Üzletszabályzatában meghatározott külön szerződés keretében biztosítja az igényelt szolgáltatást.

A Társaság gondos üzemeltetőként eljárva köteles a Nem normál üzemmenetet a lehető legrövidebb idő alatt megszüntetni és visszaállítani a normál üzemmenet. A Nem normál üzemmenet időtartama nem haladhatja meg a 6 órát alkalmanként és a kiadási nyomásnak a

MIN2-MAX2 értéktartományban kell maradnia, illetve a 24 órát alkalmanként a 0 °C alatti (vagy egyéb szerződött) kiadási hőmérséklet esetében.

5. Az átadás/átvételi pont kapacitása

A kiadási pont maximális kapacitását jelen Megállapodás 1. számú melléklete tartalmazza.

6. A Felek feladatai kapacitás túllépése esetén

Amennyiben a Társaság a Rendszerhasználó(k) által összesen lekötött kapacitás túllépését regisztrálja, abban az esetben értesítést küld a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek a területileg illetékes földgázszállítási üzeméből (2. számú melléklet) a gáznapot követő napon 9.00 óráig.

Opcionális, amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető összevont pontról vételez:

Összevont kiadási pontok esetében a kapacitástúllépés kimutatását és az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatást az összevont kiadási pontra kell elvégezni.

Amennyiben a rendszerhasználók a Társaságnál a vonatkozó gázátadó állomás(ok)on a számukra biztosított kapacitást túllépik, és a rendszeregyensúly fenntartása azt megköveteli, a Társaság a saját rendszerén jogosult olyan beavatkozásokat alkalmazni, amelyek segítségével a fogyasztást a szerződött szinten tartja.

A fizikai és az összevont kiadási pontok esetében is amennyiben az egyedi gázátadó állomásokat túlterheli a Kapcsolódó rendszerüzemeltető, abban az esetben a felmerülő hibaelhárítási költségeket a Társaság ráterheli az érintett Kapcsolódó rendszerüzemeltetőre.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek a gázhónapot követő hónap 20-ig az IP erre kialakított felületén rögzíteni kell Rendszerhasználónként a naponta igénybe vett óracsúcsot, és a hozzá tartozó időpontot kiadási pontonként. Amennyiben az IP nem áll rendelkezésre, akkor írásban, a 6. számú melléklet szerint kell megküldeni az adatokat a Társaság részére. Egy Rendszerhasználó esetén a Társaság mérése a mérvadó.

Amennyiben a Rendszerhasználó írásban kifogásolja a kapacitás csúcsútlépésre vonatkozó adatokat, a Felek azt 5 munkanapon belül kivizsgálják, és az eredményről értesítik egymást és a Rendszerhasználót.

7. A földgáz mennyiségének mérése és elszámolása

7.1. Általános előírások

Az átadás/átvételi ponton a KFSZRI szerződés szerint átadott-átvett földgáz mennyiségét a Társaság méri, a mindenkor hatályos mérésügyi jogszabályok szerinti joghatással járó mérésre alkalmas, használati etalonnal ellenőrzött mérőrendszerekkel.

A hitelesítési/kalibrálási bizonyítványokat a hitelesítést/kalibrálást követő 1 héten belül a Társaság területileg illetékes üzeme átadja/megküldi a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek.

A kiadási ponton alkalmazott mérési módszert az 1. számú melléklet tartalmazza.

A mérőrendszerekre és azok elemeire vonatkozó részletes követelményeket az ÜKSZ tartalmazza.

A mérőrendszerek működésére és vizsgálatára vonatkozó előírásokat az 5. számú melléklet tartalmazza.

Az átadott gázmennyiség (normál térfogat illetve energia) meghatározása a fenti műszaki előírások és az MSZ ISO 13443 szabvány szerint 15 °C és 101 325 Pa referencia körülményeken értelmezett m³, illetve MJ (a m³-ben meghatározott gázmennyiség és a napi átlag fűtőérték szorzata) mértékegységekben történik.

A gázmennyiség mérésnél az alsó hőérték számításának referenciahőmérséklete 15/15 °C és 101 325 Pa.

A gázmennyiség-mérő rendszerek számítóműve az órás és napi mennyiség adatokat legalább 50 napra visszamenőleg archiválja. Az archív adatok a helyszínen a számítóműből személyi számítógéppel kiolvashatóak, vagy hordozható adattárolóra menthetőek.

7.2. A mérőrendszerek eseti ellenőrzése

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető írásban kezdeményezheti a mérőrendszerek vagy azok elemeinek soron kívüli vizsgálatát. Ha a rendkívüli vizsgálat során a rendszer elemeinek hibája nem haladja meg a vizsgálati bizonyítványban megengedett értéket, akkor a vizsgálat költségei a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt terhelik. Ha a vizsgálat során a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a mérést befolyásoló hibát fedez fel, vagy a mérő a vizsgálati

bizonyítványon feltüntetettnél nagyobb hibával mér, akkor a vizsgálat költségei a Társaságot terhelik.

Ha a vizsgálat során valamely mérőköri elemre a vizsgálati bizonyítványban megengedett mértéket meghaladó hibát állapítanak meg, akkor az átadott-átvett gázmennyiséget nulla hibára kell korrigálni. A korrekció mértékét a Társaság és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető, a rendelkezésre álló műszaki információk alapján, közösen határozza meg.

A korrekció alá vehető időszak a hibás mérések igazolható időtartama. Ha ez egyértelműen nem állapítható meg, akkor az ellenőrzéstől az utolsó olyan mérésig lehet a visszamenőleges korrekciót elvégezni, melyre a Kapcsolódó rendszerüzemeltető sem észrevételt, sem reklamációt nem jelzett.

7.3. Beavatkozás mérőrendszerekbe

A Társaság az elszámolási mérőrendszerek működését érintő hibákról azonnal, az azokat érintő bármilyen tervezett beavatkozásról pedig legalább 3 (három) munkanappal korábban, írásban (fax, e-mail) értesíti a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt. A Kapcsolódó rendszerüzemeltető jogosult a képviselőjét a beavatkozás helyszínére küldeni és a beavatkozást ellenőrizni. Az elvégzett beavatkozást a mérőkör aktuális Gázelszámolási alapadatok megjegyzés rovatában kell rögzíteni és mindkét fél által aláírni. Ha a Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselője az egyeztetett időpontban a helyszínen nem jelenik meg, a Társaság jogosult a beavatkozást egyedül elvégezni. Ilyen esetben a beavatkozásról felvett jegyzőkönyvet a Társaság egyedüli aláírásával is érvényesnek kell tekinteni. A Társaság jogosult továbbá a mérőrendszeren egyedül a szükséges mértékben és ideig a beavatkozást elvégezni – a Kapcsolódó rendszerüzemeltető azonnali értesítése és annak utólagos írásban történő rögzítése mellett - a földgáz átadását-átvételét veszélyeztető hiba elhárítása érdekében.

A mérőköri elemek cseréje esetén a felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a leszerelt mérőköri elem adatait;
- a felszerelt mérőköri elem adatait;
- a beavatkozás kezdetének és befejezésének időpontját;
- a beavatkozás során méretlenül átadott-átvett gáz mennyiségét (amennyiben volt ilyen).

Számítómű csere esetén a leszerelt számítómű archív adatait is ki kell olvasni. A Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselője jogosult a helyszínről megfelelő adathordozón az archív adatokat elvinni.

A Társaság és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető közösen végzik a havi elszámolási időszakra vonatkozó adatok kiolvasását a számítóművekből.

7.4. A mérés nélkül átadott-átvett földgáz mennyiség meghatározásának módszerei

A mérőrendszerek meghibásodása, vagy mérőköri elemcsere miatt mérés nélkül átadott-átvett gázmennyiséget a következő módszerek egyikével kell meghatározni:

- Az egy órát meg nem haladó méréskiesés esetén a kiesést megelőző óra és a kiesést követő óra fogyasztásának átlagát kell figyelembe venni.
- Az egy órát meghaladó méréskiesésnél az előző nap azonos időszakának figyelembevételével kell a mennyiséget meghatározni. Amennyiben az előző nap eltérő jellegű (munkanap vagy munkaszüneti nap), úgy a legközelebbi hasonló jellegű nap adatai legyenek az irányadók.
- A 24 (huszonnégy) órát meghaladó méréskiesés esetén az előző napok, illetve az előző hét hasonló jellegű napjai, illetve az előző év azonos időszakának adatait kell figyelembe venni. Ebben az esetben a mennyiséget a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a Társaság területileg illetékes földgázszállító üzeme és a Rendszerirányítás Elszámolás és az Üzemeltetés - Metrológia szervezetek bevonásával határozzák meg a Felek.

Amennyiben az előzőekben felsorolt helyettesítések a tényleges fogyasztást nem kellően közelítik, úgy a Kapcsolódó rendszerüzemeltető kalibrált mérésének adatai is figyelembe vehetők a meghibásodás időszaka alatt, ha teljesülnek a következő feltételek:

- a mérési adatok rendelkezésre állnak;
- a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a mérési mérőrendszerei kalibrálási és eredő mérési bizonytalanság számítási bizonyítványainak másolatát átadja a Társaságnak és biztosítja előzetes bejelentés alapján a mérőrendszerek vizuális ellenőrzésének lehetőségét a Társaság képviselői számára;
- a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a mérőrendszereinek előző havi mérési adatait a gázhónapot követő hónap 5. napjáig elektronikus formában átadja, az adatok

összehasonlítása végett. A Felek az adatokat egyeztetik a 8. pontban meghatározott heti gázminőség programozáson;

- a Társaság és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető mérései közötti eltérések nem nagyobbak 2 %-nál.

7.5. Leolvasási egyeztetés

A Társaság és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselői az átadás-átvételi mérőrendszerek mérési adatainak számítóműből való kiolvasása, és a gázminőség adatoknak a számítóművekben való átprogramozása érdekében – amennyiben a mérőkörök nem kapják meg a minőségi adatokat közvetlenül a kromatográftól - a Társaság előírásaiban meghatározottak szerint rendszeres időközönként leolvasási egyeztetést tesznek.

A Társaság az átadás/átvételi pont mérőrendszer leolvasásának időpontját legkésőbb a leolvasás napját megelőző nap 12.00-ig megküldi a Kapcsolódó rendszerüzemeltető kapcsolattartójának.

Amennyiben valamely körülmény miatt ettől el kell térni, a Társaság területileg illetékes földgázszállítási üzeme ésszerű időben erről értesítést küld a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek.

A Társaság és a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a helyszínen jegyzőkönyvben rögzíti a gázelszámoláshoz, illetve a gázmérőrendszer ellenőrzéséhez szükséges adatokat (számítómű és primer mérőelem számláló állások, átlagnyomás, átlaghőmérséklet, átlag kompresszibilitási tényező). A jegyzőkönyv formáját és tartalmát mindkét Fél saját hatáskörben állapítja meg. A hó végi leolvasáskor a Felek egymás jegyzőkönyveit aláírják, és saját hatáskörben archiválják.

"Gázelszámolási alapadatok" (4. számú melléklet) táblázat egy példányban készül az aktuális mérő típusának megfelelően. A gázhónapra vonatkozó leolvasáskor a Felek azt aláírják. A Kapcsolódó rendszerüzemeltető saját célra készíthet egy azonos adattartalmú jegyzőkönyvet, melyet a Társaság képviselője aláír.

7.6. Az előző havi gázmennyiség meghatározásának módja

7.6.1. Elszámolási adatok kiolvasása a számítóművekből

A Társaság a Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselőjének jelenlétében a 7.5. pontban meghatározott időpontban elvégzi a számítóművek archív tárainak (órai és napi adatok az előző hónapra) és az előző havi gázmennyiséget mutató számlálókna a kiolvasását.

Az így keletkező adattáblák tartalmazzák a hónap minden napjára a napi mennyiségi elszámolási adatokat. Ezeket a feldolgozatlan adatokat a Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselője jogosult a helyszínről megfelelő adathordozón elvinni.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető számára adathordozón biztosított adatok köre:

- számítómű napi mennyiségi adatokat tartalmazó tára,
- számítómű órás mennyiségi adatokat tartalmazó tára.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető kérésére soron kívüli számítómű kiolvasást a Társaság külön megállapodás alapján, a kiolvasással kapcsolatos költségeinek megtérítése esetén biztosít.

7.6.2. Havi elszámolandó gázmennyiség meghatározása

A mérőrendszerek helyszínén képzett napi mennyiség-elszámolás adataiból a kumulált napi értékek összegzésével kell képezni a havi gáz átadás-átvételi jegyzőkönyvbe kerülő gázmennyiség adatokat.

Ha valamely napi adat hiányzik vagy hibás, úgy az érintett napra manuális korrekciót kell alkalmazni, és a havi elszámolási mennyiséget ennek figyelembevételével kell képezni. Manuális korrekció esetén azt mindkét Fél által aláírt jegyzőkönyvben (7. számú melléklet) kell rögzíteni.

A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gázátadó állomás és a mérőkör megnevezését, a hiba, vagy a végzett művelet leírását, időtartamát, a hiányzó vagy hibás adat helyett meghatározott átadott-átvett mennyiséget, és annak meghatározási módját.

Amennyiben egy adott elszámolási időszakra vonatkozóan a számítómű tár tartalma hibás, akkor erre az időszakra a gázelszámolási adatot a göngyöltett belső számláló állásainak

különbségéből kell képezni. Ennek hibája esetén használható a mechanikus számlálókban képzett adat (ha a számítóműben van mechanikus számláló). Ha a számítóműből nem nyerhető ki információ, de a primer mérőelemnek (turbina, forgódugattyús mérő, ultrahangos mérő) van az üzemi állapotú térfogatot számláló számlálója, akkor e számláló növekménye alapján kell a gázmennyiséget meghatározni, az átlagos nyomás, hőmérséklet és kompressziós tényező figyelembevételével.

Minden havi gázmennyiség megállapításakor, illetve kiszámításakor el kell végezni a turbinaszámláló különbségének és az azzal közel azonos időben leolvasott számítómű, üzemi belső számlálója különbségének az összehasonlítását. Amennyiben két érték közötti eltérés az 1%-ot meghaladja, ennek okát a feleknek közösen ki kell vizsgálni, amelynek eredményéről jegyzőkönyvet kell felvenni.

7.6.3. Havi elszámolás menete

Amennyiben a számítóművek tárából kiolvasott napi átvételi adatok összegzésével képzett havi normál mennyiségek megegyeznek a Társaság által megküldött átadás-átvételi jegyzőkönyveken szereplő értékekkel, ebben az esetben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető köteles a jegyzőkönyveket cégszerűen aláírva visszaküldeni a Társaság területileg illetékes földgázszállító üzem kapcsolattartójának.

Abban az esetben, ha az előző bekezdés szerinti havi mennyiségek között a Kapcsolódó rendszerüzemeltető eltérés(ek)e)t talál, vagy valamely átadó vonatkozásában a számítómű adatok elemzése alapján kétségei merülnek fel a jegyzőkönyvben szereplő adatok helyességéről, akkor az(oka)t írásban jeleznie kell a Társaság felé, és törekednie kell az eltérés(ek) oká(i)nak tisztázására és a megegyezésre. Ha sikerül az eltérés(ek) oká(i)t tisztázni és megállapodni az elszámolandó mennyiségben, akkor az előző bekezdésben leírtak szerint kell eljárnia a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek. Az egyeztetés a Felek között legfeljebb 5 (öt) munkanapig tart.

Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a havi elszámolandó mennyiséget az egyeztetést követően is vitatja, ebben az esetben jogosult az eltérés oká(i)nak hivatalos írásbeli indoklását kérni a Társaságtól. A Társaság köteles a kifogás kézhezvételét követő 8 (nyolc) munkanapon belül írásbeli indoklását megküldeni a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek. Az eltérés(ek) okainak tisztázásáig a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a vitatott mennyiség megjegyzésével köteles az érintett átadás-átvételi jegyzőkönyve(ke)t aláírni és visszaküldeni.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető jogosult azt is ellenőrizni, hogy a napi adatszolgáltatás során kapott adatok mennyivel térnek el a számítóművek tárából kiolvasott napi adatoktól. Amennyiben a két érték bármely nap tekintetében 10%-nál nagyobb mértékben tér el egymástól, ebben az esetben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető jogosult az eltérés oká(i)nak hivatalos írásbeli indoklását kérni a Társaságtól a fentiek szerint, és a hivatalos válasz megérkezéséig nem köteles az átadó által érintett havi átadás-átvételi jegyzőkönyvet aláírni.

7.7. Átvett aktuális havi gázmennyiség reklamációja:

A jegyzőkönyvezést követő utólagos reklamáció az ÜKSZ-ben rögzítettek szerint történik.

8. A földgáz minőségi jellemzői és azok mérése

A földgáz minőségi jellemzőinek meghatározása és azok mérésére az ÜKSZ előírásainak megfelelően történik.

A minőségi jellemzők mérésére szolgáló műszerek telepítési helyét, az egyes műszerekhez hozzárendelt átvételi és kiadási pontokat, valamint meghibásodás esetén a műszerek helyettesítési rendjét a MER tartalmazza.

A mért minőségi jellemzőkből a mérőműszerekben órai és napi átlagértéket kell képezni. Az órai átlagokat legalább 15 (tizenöt) napig, a napi átlagokat legalább 60 (hatvan) napig a mérőműszerekben tárolni kell.

Az átlagértékeket a Társaság az országos telemechanikai rendszerén (OTR) keresztül összegyűjti és az ÜKSZ előírásainak megfelelően feldolgozza és archiválja.

Az elszámolás alapját képező mennyiség és gázminőség adatokat a Társaság a 3. számú mellékletben dokumentálja.

Az elszámolási gázminőség adatokat a Társaság az IP-n is a Kapcsolódó rendszerüzemeltető rendelkezésére bocsátja, naponta 10.00-ig, a végleges adatokat az elszámolási hónapot követő ötödik munkanapig a 3. számú mellékletben szereplő adattartalommal.

A gázminőségi jellemzők mérésére szolgáló műszerek működése, azok ellenőrzése, valamint a számítóművek gázminőség programozása az 5. számú melléklet szerint történik.

9. A mennyiségi és a minőségi adatok kifogásolása

Ha a jelen Megállapodás mellékletét képező elszámolási, mérési vagy kereskedelmi jegyzőkönyv valamely adatát a Társaság vagy a Kapcsolódó rendszerüzemeltető rendszerhasználója, vagy maga a Kapcsolódó rendszerüzemeltető az adott átadás/átvételi pontra vonatkozóan kifogásolja, akkor a kifogást a jegyzőkönyvön kell feltüntetni. A jegyzőkönyv aláírása után a kifogást írásban is be kell jelenteni. A Felek a vitatott adatokat 8 (nyolc) munkanapon belül megvizsgálják, és az eredmények alapján döntenek a kifogásolt adatról és annak esetleges korrekciójáról.

A korrekció alá vont időszak a hibás mérések igazolható időtartama. Ha a hibás mérés időtartama nem ismert, akkor a hibás mérés időtartamát a legutolsó jegyzőkönyvvel lezárt elszámolási időszak óta eltelt idő egészével azonosnak kell tekinteni, kivéve abban az esetben, ha a hibás mérés utólag jut a felek tudomására. Ebben az esetben a korrekciót a felek külön megállapodás szerint rendezik.

Abban az esetben, amikor a reklamáció konkrét mennyiségi korrekciót kezdeményez, a reklamáló Fél köteles a mennyiségi korrekció kiszámítási módját, műszaki indokait a reklamációban feltüntetni.

10. Összevont kiadási pontok esetén a nominálás felosztása során alkalmazandó szabályok

Opcionális, amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek összevont pontja van:

A kiadási pontok az ÜKSZ vonatkozó pontja szerinti I. és II. típusú összevonása esetén a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek az általa üzemeltetett rendszerre leadott összesített nominálás felosztására az alábbi szabályokat kell alkalmazni:

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető a gáznap előtti nominálást, ill. a gáznapon történő újra nominálást követően két órán belül felosztja a nominált igényeket az összevont kiadási pontban szereplő fizikai kiadási pontokra, és megküldi a Társaság részére, az arra rendszeresített eljárás szerint az IP-n. (Ezt a feladatot az I. típusú összevonás esetén csak különböző nyomásszintű gázátadó állomások esetében kell elvégezni.)

A nominálás megosztásokat az Informatikai Platform (Nominálás, Nominálás allokáció) felületére kell feltölteni.

11. Allokálás a földgázszállító rendszer átadás/átvételi pontjaira

Az átadás/átvételi ponton az egyes rendszerhasználók által a földgázszállító rendszerből vételezett gázmennyiség meghatározását az ÜKSZ vonatkozó fejezetében előírt módon kell végezni.

12. Adatszolgáltatás

Az elszámolással kapcsolatos napi adatforgalom az IP-n külön díjazás nélkül, az annak használatára vonatkozó, a Társasággal kötött külön szerződés (Informatikai Platform Felhasználói Megállapodás) alapján történik az ÜKSZ-ben és az Üzletszabályzatban meghatározott feltételek szerint.

A napon belüli (nem alapadat) adatszolgáltatást igény szerint a Felek külön szerződésben kezelik. A Kapcsolódó rendszerüzemeltető vállalja, hogy rögzíti, és naprakészen tartja az Informatikai Platform adminisztratív menüjében a kapcsolattartóit és azok helyetteseit (szerződéses, operatív, TMK felelős és korlátozás esetén értesítendő) valamint azok elérhetőségeit (e-mail, mobilszám, faxszám, cím).

13. A földgáz szagosítása

A Társaság az átadás-átvételi ponton a földgázt szagosítva adja át, az MSZ ISO/TS 16922:2003 szabványban előírtaknak megfelelően.

Abban az esetben, ha a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a nem megfelelő szagszintről telefonon értesíti a Társaság területileg illetékes üzemeltetés koordinátor szolgálatát, majd a bejelentést írásban is megerősíti, a Társaság köteles azonnal megvizsgálni, hogy az érintett szagosító egységnél az előírásoknak megfelelően történik-e a szagosítóanyag beadagolása. E vizsgálat eredményéről és a megtett intézkedésekről haladéktalanul értesíti a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt, melyet írásban is megerősít.

A központi szagosítással ellátott területen a Társaság akkor köteles azonnal megvizsgálni a szagosító rendszer működését, ha a nem megfelelő szagszintet az érintett Kapcsolódó rendszerüzemeltető bármely kiadási pontja vonatkozásában jelenti.

Amennyiben a szagosítóanyag adagoló berendezés üzemeltetése során meghibásodás, vagy egyéb ok miatt szagosítóanyag kerül a környezetbe és ezt a Társaság területileg illetékes földgázszállító üzeme észleli, haladéktalanul értesíti a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt, amennyiben ennek hatása érintheti Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt.

A gázátadási ponthoz tartozó központi szagosító egység típusát, helyét, a szagosítóanyag beadagolási normáit az alábbi táblázat tartalmazza:

Gáz átadási pont	Szagosító egység típusa	Szagosítóanyag beadagolási pontok			Szagosítóanyag beadagolási norma	
		Hely			10.01.-03.31. időszakban (ml/em ³)	04.01.-09.30. időszakban (ml/em ³)
					13,3±10 %	16,0±10 %

14. A korlátozás elrendelése

A korlátozások elrendelése a 265/2009 Kormány rendelet (XII.1.) szerint történik.

15. Üzemzavar és karbantartás miatti üzemszünet

A Társaság a földgázszállító rendszerén bekövetkezett – a földgáz átadást, szagosítását vagy az elszámolási mérést befolyásoló – haváriákról, üzemzavarokról, azok észlelését követően haladéktalanul értesíti a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt, amelyet később írásban is megerősít.

A Felek az illetékességi területükön bekövetkezett havária, üzemzavar esetén (ha kihatással van a gáz átadás-átvételére) – az esemény tudomására jutását követően haladéktalanul átadás-átvételi pontonként tájékoztatják egymást. A karbantartás miatti üzemszünettel kapcsolatos kérdések szabályozása az ÜKSZ szerint történik.

Amennyiben a Társaság olyan jellegű hibát észlel, ami a Kapcsolódó rendszerüzemeltető rendszerén történt, akkor köteles arról azonnal tájékoztatni a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt.

Üzemzavar, illetve előre nem láthatóan felmerülő karbantartási igény esetén a Felek a lehető legrövidebb időn belül értesítik egymást, amint a leállás szükségessége ismertté válik, és ebben az esetben is törekednek a gáz átadás-átvételének folytonosságát legkevesbé érintő megoldásra.

A kapcsolódó vezetékrendszert érintő leállással járó munkálatok esetében (akkor is ha nem kell a kapcsolódó vezetékrendszert leüríteni) a Kapcsolódó rendszerüzemeltető megkeresi a Társaság területileg illetékes földgázszállító üzemét és egyezteti a szükséges feladatokat.

A Társaság karbantartás miatt átadás-átvételi pontonként jogosult évente egyszer, legfeljebb 48 óra időtartamú üzemszünetet tartani.

A Társaság a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt érintő üzemszünetet vagy kapacitásváltozást okozó vezetékleállások ütemtervét egyezteti. Egyeztetést követően a Társaság az éves karbantartási tervét minden év január 15-ig közzéteszi az internetes honlapján.

A Társaság jogosult a leállás időpontjainak megváltoztatására, ezt azonban annyival korábban kell megtennie, amennyi idő lehetővé teszi a Kapcsolódó rendszerüzemeltető technikai felkészülését az üzemszünetre. Ez az idő legalább 90 naptári nap.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető karbantartási tervét legkésőbb minden év december 15-ig megküldi a Társaság részére. A közzétett karbantartási időpontok változtatási igényéről a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a tényleges leállást megelőzően minimum 30 nap, valamint az új időpont előtt 100 naptári nappal korábban köteles a Társaságot tájékoztatni.

A gázátadó állomás primer oldali vezetékrendszert érintő leállással járó munkálatok esetében a Társaság illetékes földgázszállító üzeme megkeresi a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt és egyezteti a szükséges feladatokat.

Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető igénye miatt szükséges a két rendszert összekötő vezetékszakasz lefúvatása, öblítése, feltöltése, úgy együttműködik a Társasággal és gondoskodik a szükséges gáz beszerzéséről, biztosítja az öblítéshez használt gáz fogadását, közreműködik a gázszolgáltatás helyreállításában.

Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető tudomására jut, hogy az általa üzemeltetett rendszeren és/vagy a rendszeréhez kapcsolódó felhasználóinál üzemzavar, vagy havária következik be, valamint ha a földgázminőséggel kapcsolatos észrevételek merülnek fel, akkor haladéktalanul értesíti a Társaság illetékes földgázszállító üzemét.

16. Kapcsolattartás módja, a Felek képviselői

A Felek megállapodnak abban, hogy a jelen Megállapodással kapcsolatos minden kérdésben a fő kapcsolattartásra kijelölt szervezeti egységeik az alábbiak:

A Társaság részéről:

Név:

Tel.:

Fax:

E-mail:

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető részéről:

Név:

Tel.:

Fax:

E-mail:

Operatív kapcsolattartók:

A Társaság részéről:

Rendszerirányító központ (24-órás szolgálat):

Tel: 84-505-777

Fax: 84-502-217

E-mail: fri@fgsz.hu

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető részéről:

Központi diszpécshatszolgálat (24-órás szolgálat)

Tel:

Fax:

E-mail:

17. A Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselőjének a Társaság területére történő belépésére vonatkozó szabályok

A Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek jeleznie kell jelen Megállapodás 2. számú mellékletében rögzített, a Társaság területileg illetékes földgázszállító üzeménél az adott területre való belépésre vonatkozó szándékát. Ezt követően a Társaság intézkedik a belépés biztosításáról.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető képviselője jogosult az objektumba történő belépésre a Társaság képviselőjének jelenlétében.

18. A Kapcsolódó rendszerüzemeltető gázrendszerének vizsgálata

A földgázszállító vezetékre közvetlenül csatlakozó felhasználó köteles a rendszeréről a kiviteli tervet a Társasággal felülvizsgáltatni, valamint annak megvalósulását követően műszaki-biztonsági szempontok alapján ellenőriztetni. A Társaság a szállítóvezeteki rendszerhez csatlakozó rendszert annak első elzáró szerelvényéig vizsgálja.

18.1 Tervfelülvizsgálat

A kiviteli tervet a Kapcsolódó rendszerüzemeltető az alábbi esetekben köteles benyújtani felülvizsgálat céljából:

- új rendszer csatlakozásakor;
- meglévő rendszer átalakítása vagy bővítése során.

A kiviteli terv készítését arra jogosult, a műszaki-biztonsági hatósági nyilvántartásba vett tervező végezheti.

A Társaság a műszaki-biztonsági követelmények kielégítését valamint a biztonságos üzembe helyezéshez szükséges feltételek meglétét ellenőrzi a tervfelülvizsgálat alkalmával. Az építéshez, átalakításhoz, bővítéshez szükséges hatósági engedélyek és polgárjogi hozzájárulások beszerzése a kapcsolódó rendszer beruházójának, valamint a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek a kötelezettsége.

A kivitelezés megkezdését megelőzően a Társaság a benyújtott kiviteli tervek felülvizsgálatát, annak beérkezésétől számított 15 (tizenöt) munkanapon belül köteles elvégezni.

A Társaság hozzájáruló nyilatkozatát abban az esetben adja ki, amennyiben a kiviteli terv megfelel a vonatkozó rendeletek előírásainak.

Amennyiben a felülvizsgált kiviteli tervet megvalósításra alkalmatlan minősítést kap, abban az esetben a Társaság indoklással ellátott, írásos nyilatkozatot ad a Kapcsolódó rendszerüzemeltető részére. , Amennyiben a kapcsolódó rendszerüzemeltető az indoklással ellátott nyilatkozatot nem fogadja el, a műszaki biztonsági hatóságtól kérheti az alkalmassági nyilatkozat kiadását.

18.2 Műszaki biztonsági ellenőrzés

A földgázz szállító vezetékekre közvetlenül csatlakozó felhasználó – a Társaság által jóváhagyott kiviteli terv alapján – elkészült rendszerének üzembe helyezési feltétele, hogy sor kerüljön annak műszaki-biztonsági szempontok szerinti ellenőrzésére.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető a csatlakozó rendszerének elkészültét köteles bejelenteni, a Társaság ezt követően a műszaki-biztonsági ellenőrzést 15 (tizenöt) napon belül elvégzi.

A Társaság - a szállítóvezeték rendszerhez kapcsolódó első biztonsági elzáró szerelvényig - kiemelt figyelemmel ellenőrzi a biztonságos üzembe helyezéshez és üzemeltetéshez szükséges feltételek meglétét, valamint a kiviteli tervben előírtaknak való megfelelést, amelyről nyilatkozatot ad.

Amennyiben a kivitelezés nem felel meg a jóváhagyott kiviteli terv műszaki-biztonsági előírásainak, az üzembe helyezésre nem kerülhet sor a fennálló hibák kijavításáig, amelynek megtörténtét a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek a Társaság felé igazolnia kell.

18.3 Nyomáspróba

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető földgáz rendszerének(inek) – a szállítóvezeték rendszerhez kapcsolódó első elzáró szerelvényig - szilárdsági és tömörségi nyomáspróbáit a vonatkozó szabványok és a vonatkozó műszaki biztonsági szabályzat szerint kell végezni.

A szilárdsági és a tömörségi nyomáspróbát a földgázvezeték és tartozékai készre szerelt állapotában, az aktuális dokumentumok ellenőrzése után, de még a rendszerbe történő beépítés, előre kötés előtt kell elvégezni.

A nyomáspróbák végrehajtására a Kapcsolódó rendszerüzemeltető nyomáspróba tervet/technológiát készít(tet).

A nyomáspróbák sikeres végrehajtásáról a Kapcsolódó rendszerüzemeltető, vagy megbízottja jegyzőkönyvet készít, melynek másolatát átadja a Társaság képviselőjének.

Az építés során a nyomáspróbákkal nem vizsgálható bekötő/élőrekötő varratokat technológiai varratoknak kell tekinteni. A Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek, vagy megbízottjának a technológiai varratokon a nyomás alá helyezés után tömörségi ellenőrzést kell végeznie, a tömörségi ellenőrzésről pedig jegyzőkönyvet kell kiállítania.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető a Társaság FF és EBK vezetőjét a nyomáspróba időpontjáról, tárgyáról és helyszínéről legalább 3 munkanappal megelőzően írásban (telefax: 84-505-913) értesíti.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető köteles a nyomáspróba helyszínén a Társaság képviselőjének a nyomáspróba ellenőrzésének lehetőségét biztosítani.

19. Üzembe helyezés, gázbeadás

A Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek, vagy megbízottjának a Társaságtól írásban kell kérnie a földgázbeadást új kapcsolódási pont, illetve a meglévő rendszer átalakításánál (amennyiben nyomásmentesíteni kell a rendszert) a gázbeadást megelőzően 8 nappal.

A gázbeadásra vonatkozó feltételek:

- a felhasználói rendszer beruházójának beruházói nyilatkozata, mely tartalmazza, hogy a létesítmény kielégíti a műszaki-biztonsági előírásokat, üzemeltetésre alkalmas, a szükséges engedélyek rendelkezésre állnak, a gázbeadás feltételei adottak;
- a Kapcsolódó rendszerüzemeltető nyilatkozata a létesítmény üzembe helyezhetőségéről;
- a Rendszerhasználó rendelkezzen az érintett átadás/átvételi pontra érvényes KFSZRI Szerződéssel és a feltöltéshez szükséges mennyiséget az Informatikai Platformon nominálja;
- a Kapcsolódó rendszerüzemeltető rendelkezzen az érintett technológiai rendszerére vonatkozóan az illetékes hatósági engedéllyel, amennyiben ez szükséges.

20. A Megállapodás megszűnése

A Megállapodás megszűnik:

- Amennyiben a Társaság földgázz szállítási engedélye bármely okból megszűnik az ezt kimondó jogerős határozat napján.
- Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető engedélye bármely okból megszűnik az ezt kimondó jogerős határozat napján.
- A Felek közös megegyezésével a Felek által megállapított napon.
- Bármely Fél rendes vagy rendkívüli felmondásával (a 21. pontban foglaltak szerint).
- Bármely Fél jogutód nélküli megszűnésével.
- Vis maior esetén, a 23.2 pont szerint.

21. Felmondás

21.1 Rendes felmondás

Amennyiben valamelyik Fél működési engedélyét hivatalból vagy kérelemre a MEH visszavonja, a másik Félnek 30 napos határidővel jogában áll a jelen Megállapodást felmondani.

A felmondást írásban, a másik Félnek küldött tértivevényes levél útján lehet felmondani. Amennyiben a másik Fél a tértivevényes levelet bármely okból nem veszi át, a levél kézbesítését – a kézbesítési cím helyességének ellenőrzése mellett - ismételten meg kell kísérelni. A megismételt kézbesítés sikertelensége esetén a levél legkésőbb a megismételt feladástól számított 5 (öt) nap elteltével kézbesítettnek tekintendő.

21.2 Rendkívüli felmondás

Súlyos szerződésszegés esetén bármelyik Fél jogosult azonnali hatállyal, írásban küldött tértivevényes levél útján kártérítés fizetési kötelezettség nélkül a szerződéstől elállni, vagy ettől eltérő esetben a szerződést azonnali hatállyal felmondani. Súlyos szerződésszegésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- Bármelyik Fél magatartásával/eljárásával súlyosan megsérti a másik Fél üzleti jó hírét, vagy
- Bármelyik Fél a jelen Megállapodásban foglalt kötelezettségeit ismételten és súlyosan megszegi, vagy

- Bármelyik Fél fizetéseképtelenné válik, a Féllal szemben felszámolási eljárást indítanak, vagy
- Bármelyik Fél által tett jognyilatkozatok, szavatosságvállalások bármelyike valótlan, vagy azzá válik.

Bármelyik Fél azonnali hatályú felmondása (elállása) esetén a Felek a felmondás (elállás) hatályának napjáig nyújtott szolgáltatást és szerződésszerű pénzbeli ellenértékét - beleértve a szerződésszegést és a következményeit is - kötelesek egymással szemben elszámolni.

Azonnali hatályú felmondás (elállás) esetén a felmondási jogát gyakorló Fél fenntartja magának a jogot a szerződésszegésből eredő jogai érvényesítésére, ideértve a kárai megtérítésére való jogot is.

Amennyiben a Fél a felmondást (elállást) tartalmazó tértivevényes levelet bármely okból nem veszi át, a levél kézbesítését – a kézbesítési cím helyességének ellenőrzése mellett - ismételten meg kell kísérelni. A megismételt kézbesítés sikertelensége esetén a levél legkésőbb a megismételt feladástól számított 5 (öt) nap elteltével kézbesítettnek tekintendő.

Az elállást vagy a felmondást tartalmazó iratot személyesen vagy tértivevényes levél útján kell a Félnak kézbesíteni.

22. Vitás kérdések rendezése, irányadó jog

22.1 Vitás kérdések rendezése

A Felek törekednek a vitás kérdések egymás közötti rendezésére. Jelen Megállapodással kapcsolatos minden vitás kérdést a felek békés úton kísérelnek meg megoldani. 30 napot meghaladó sikertelen egyeztetés esetén a békés úton nem rendezhető vitás kérdések eldöntésére felek pertárgy értékétől függően a Siófoki Városi Bíróság, illetőleg a Kaposvári Törvényszék kizárólagos illetékességét kötik ki.

22.2 Irányadó jog

Jelen Megállapodásra a magyar jog szabályai az irányadók.

A jelen Megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Társaság Üzletszabályzata, valamint a mindenkor hatályos vonatkozó magyar jogszabályok, valamint alapvetően a Ptk. rendelkezései az irányadók.

23. Lehetetlenülés, Vis maior

23.1 Lehetetlenülés

A lehetetlenülés nem szünteti meg a Megállapodást, ha a lehetetlenülés okai ésszerű időben elháríthatóak. A Felek az érdekkörükbe eső ok megszüntetésére kötelesek intézkedést tenni. Ha a lehetetlenülés oka a jelen Megállapodás időszakán belül nem hárítható el, a Felek a Megállapodást módosítják.

Ha teljes körű gazdasági, jogi vagy fizikai lehetetlenülés következik be, és hatósági intézkedés alapján történik az ellátórendszer működtetése, a fél a lehetetlenülésre hivatkozva az együttműködést nem tagadhatja meg.

23.2 Vis maior

Nem minősül szerződésszegésnek, ha a Felek egyikének sem felróható okból (vis maior) a felek bármelyike nem tudja teljesíteni a Megállapodásban foglalt kötelezettségeit. Vis maior körülménynek kell tekinteni azokat az előre nem látható és emberi erővel elháríthatatlan körülményeket (pl.: háború, országos sztrájk, földrengés, árvíz, tűzvész, terrorcselekmény, stb.), amelyek nem függnek a Felek akaratától és közvetlenül akadályozzák az adott Felet a Megállapodás szerinti kötelezettségének teljesítésében.

Az a Fél, amelyiket a Vis maior érint:

- az adott helyzetben tőle elvárható módon köteles elkerülni, megelőzni, megszüntetni vagy enyhíteni a Vis maior esemény hatását, beleértve a szolgáltatások, termékek, berendezések és anyagok más forrásból történő beszerzését, és az indokolt összegek kifizetését;
- az adott helyzetben tőle elvárható módon köteles folytatni a Megállapodás teljesítését közvetlenül a Vis maior esemény megszűnését követően; és
- a másik Fél indokolt kérésére, köteles tájékoztatni a másik Felet a Vis maior esemény jellegéről és okairól, a Vis maior elkerülése, megszüntetése vagy enyhítése érdekében tett tevékenységeiről, és annak várható időtartamáról.

A Felek ellentétes írásbeli megállapodásának hiányában a Megállapodásos határidők a vis maior időtartamával arányosan meghosszabbodnak.

Amennyiben a vis maior időtartama a 30 napot meghaladja, a Felek kötelesek egyeztetést lefolytatni a Megállapodás esetleges módosításáról. Amennyiben az ilyen egyeztetés 30

napon belül nem vezet eredményre, a Megállapodást bármelyik Fél azonnali hatállyal felmondhatja, még abban az esetben is, ha az irányadó jog vagy a Megállapodás alapján a felmondásra egyébként nem jogosult, továbbá a Felek a lehetetlenülés szabályai szerint haladéktalanul lefolytatják a Megállapodás megszűnéséhez kapcsolódó elszámolást.

A fenyegető Vis maiorral és a Vis maior bekövetkezéséről, várható időtartamáról a Felek egymást haladéktalanul, írásban tájékoztatni kötelesek. A fenyegető vagy már bekövetkezett Vis maiorról történő késedelmes tájékoztatásból származó kárért a késedelmes tájékoztatásért felelős Fél felel.

24. Jogutódlás

Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a jelen Megállapodás időtartama alatt működési engedélyével összefüggő kizárólagos jogairól belátása szerint valamely gazdasági társaság javára lemond, úgy az a gazdasági társaság a MEH által kiadott működési engedélyében meghatározott időponttól kezdődően a jelen Megállapodásban a Kapcsolódó rendszerüzemeltető helyébe lép valamennyi jog és kötelezettség vonatkozásában minden külön intézkedés nélkül. A jogutódlásról a Kapcsolódó rendszerüzemeltető írásban tájékoztatja a Társaságot. A jogutódlás jelen Megállapodás vonatkozásában az írásbeli tájékoztatással lép hatályba.

Amennyiben a Társaság személyében következik be jogutódlás a fent nevesített, vagy bármely egyéb okból, úgy a jogutód gazdasági társaság a MEH által kiadott működési engedélyében meghatározott időponttól kezdődően a jelen Megállapodásban a Társaság helyébe lép valamennyi jog és kötelezettség vonatkozásában minden külön intézkedés nélkül. A jogutódlásról a Társaság írásban tájékoztatja a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőt. A jogutódlás jelen Megállapodás vonatkozásában az írásbeli tájékoztatással lép hatályba.

Amennyiben a jogszabályok értelmében a jelen Megállapodás vonatkozásában a teljes körű jogutódlás bekövetkeztéhez a jogutód nyilatkozata vagy más jogcselekménye szükséges, úgy a jogutódlás ennek hatályával áll be, a nyilatkozat beszerzése, illetőleg a jogcselekmény elvégeztetése az érintett fél feladata és felelőssége.

25. A Megállapodás hatálya és egyéb rendelkezések

Jelen Megállapodás az aláírás napján lép hatályba és határozatlan ideig érvényes.

Jelen Megállapodás magyar nyelven készült 4 (négy) egymással mindenben megegyező példányban készült, a Felek mindegyikét 2-2 (két) példány illeti meg.

Siófok,

Az FGSZ Zrt. részéről:

.....

vezérigazgató

.....

Rendszerirányítás és Kapacitáskereskedelem
igazgató

A Kapcsolódó Rendszerüzemeltető részéről:

.....

Név
beosztás

.....

Név
beosztás

Mellékletek:

1. számú melléklet

Ssz.	Gázátadó állomás/ kiadási pont Megnevezése	Maximális Kapacitás (em3/ó)	Névleges kiadási nyomás (túlnyomás) (bar)	Kiadási nyomás normál üzemmenet esetén (bar,		Kiadási nyomás nem normál üzemmenet esetén (bar, túlnyomás)		Gázhő- mérsék- let normál üzemben (°C)	Mérő típusa	Illetékes Üzem	Kapcsolódó rendszerüzemeltető
				MIN1	MAX1	MIN2	MAX2				
1								> 0			

2. számú melléklet

A Földgázszállítási/Rendszerirányítási engedélyes területileg illetékes földgázszállítási üzeme, üzemeltetés koordinátor

A területileg illetékes földgázszállító üzem elérhetőségi adataival kitöltendő.

FGSZ ZRT.
Rendszerirányítás és
Kapacitáskezelés
Elszámolás

2010..... - 2010.....

Csatlakozó rendszerüzemeltető:

Átvevő:

összesen:

Súlyozott átlag:

Súlyozott átlag:

Maximum:

Minimum:

A földgáz mintavétele az ISO 10715, összetételének meghatározása gázkromatográffal az ISO 6974, minőségi jellemzőinek számítása az ISO 6976 szerint történt.

Együttműködési megállapodás

FGSZ Zrt. -

FGSZ Zrt. Nevében

4. számú melléklet

4. számú melléklet

GÁZELSZÁMOLÁSI ALAPADATOK

KHM 3205 LAN (turbinás)

KHM Texelektro (korábbi típus, turbinás) Típus:_____ (Ebben az esetben a normál térfogatot és a zavart térfogatot össze kell adni)

[illegible][illegible]

Megjegyzés:

Együttműködési megállapodás
FGSZ Zrt. –

201 1. január

5. számú melléklet

Gázmennyiség-mérő rendszerek működése és vizsgálata

1. A mérőrendszerek működése

A földgáz mennyiségmérő rendszereinek és azok elemeinek működése illetve vizsgálata a következő szabványok, előírások szerint történik.

Mérőperemes mérőrendszerek

MSZ EN ISO 5167-1, -2, -3, 4 Anyagáram-mérés nyomáskülönbség elvén működő eszközökkel kör keresztmetszetű csővezetékben, amelyet az áramló anyag teljes keresztmetszetében kitölt.

OMH HE 64 Hitelesítési előírás, Mérőperemes földgázmérő rendszerek.

Mérőturbinás, forgódugattyús és ultrahangos mérőrendszerek

MSZ EN 12261 Gázmérők, Turbinás gázmérők

MSZ EN 12480 Gázmérők, Forgódugattyús gázmérők

MSZ EN 12405 Gázmérők, Elektronikus gáztérfogató átszámító eszközök

ISO 17089 Ultrahangos gázmérők (előkészületben)

OMH HE 2/2-2001 Mérőturbinás és forgódugattyús gázmérők

OMH HE 2/3-2001 Gáztérfogató korrektorok

Mindegyik fajta mérőrendszerre vonatkozó előírások

MSZ ISO 13443 Szabványos referenciatételek

MSZ ISO 6974 Földgáz. Adott bizonytalanságú, gázkromatográfiás összetétel-meghatározás.

MSZ ISO 6976 Földgáz. A hőértékek, a sűrűség, a relatív sűrűség és a Wobbe-szám számítása a gázösszetételből

MSZ ISO 12213 Földgáz. Kompressziós tényező számítása

ISO 5168 Mérési bizonytalanság számítása.

MSZ EN 1776 Gázellátó rendszerek. Földgázmérő állomások. Műszaki követelmények

2. A mérőrendszerek vizsgálata és vizsgálati dokumentációja

A Társaság a mérőrendszerek használati etalonnal való ellenőrzését (továbbiakban: vizsgálat) független, harmadik féllel (például MKEH) végezteti.

A mérőrendszerek és azok elemeinek vizsgálatát a következő gyakorisággal kell elvégezni.

Teljes mérőrendszer ellenőrzése

(eredő mérési bizonytalanság számítás) 2 évente

Mérőturbina, forgódugattyús és ultrahangos mérő 5 évente

Mérőperemes mérőkamra 5 évente

Hőmérséklet érzékelő 5 évente

Minden egyéb mérőrendszer elem (érzékelő, távadó, leválasztó, számítómű):	2 évente
Gázkromatográf automatikus kalibrálása:	1 naponta

A mérőrendszerek és azok elemeinek pontosságát a vizsgálati bizonyítványok tartalmazzák.

Az alkalmazott mérőturbinákat földgázzal, az üzemi nyomáshoz közeli nyomáson kell kalibrálni. A földgázzal végzett kalibrálás során kapott hibagörbe karakterisztikát be kell programozni a számítóművekbe. Ha földgázzal kalibrált turbina nem áll rendelkezésre, akkor ideiglenes megoldásként levegővel, atmoszferikus nyomáson kalibrált turbina is használható a mérőrendszerekben. A levegős kalibrálás hibagörbe karakterisztikáját a számítóművekbe nem szabad beprogramozni. A Társaságnak törekednie kell az ilyen turbináknak a lehető legrövidebb időn belül földgázzal kalibrált turbinára való kicserélésére.

A Társaság átadja a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek az 1. számú mellékletben felsorolt gázátadó állomásain alkalmazott mérőrendszerek MKEH HE 75, illetve HE 64 szerinti méréstechnikai dokumentációinak másolatát a következő tartalommal:

- A mérőrendszer üzemi paramétereit rögzítő kitöltött adatlapot
- A primer elemek érvényes hitelesítési/vizsgálati bizonyítványait
- A szekunder elemek hitelesítési/vizsgálati bizonyítványait
- A mérőrendszerek vizsgálati bizonyítványait
- A számítóművek programlapjait (típusonként 1-1 mintalap)

A mérőrendszer illetve elemeinek cseréje vagy időszakos vizsgálata esetén Társaság az új hitelesítési/vizsgálati bizonyítványok másolatát a kézhezvételtől számított 1 héten belül megküldi a Kapcsolódó rendszerüzemeltető részére.

A mérőrendszerek egyéb dokumentációját a Társaság a Kapcsolódó rendszerüzemeltető kérésére a Társaság telephelyén betekintésre rendelkezésre bocsátja.

A számítóművek programozási adatlapjait (e.) a helyszínen ki kell nyomtatni és mindkét félnek alá kell írnia. Változás esetén új programozási lapokat kell kinyomtatni, amelyet szintén mindkét félnek alá kell írnia.

3. Nyomás és hőmérséklet hibahelyettesítő értékek a számítóművekben

A mérőrendszerek nyomás vagy hőmérséklet távadójának meghibásodása esetén a számítóművek automatikusan áttérnek a nyomás, illetve hőmérséklet bemenet hibahelyettesítő értékének használatára.

A számítóművekbe a nyomás és hőmérséklet hibahelyettesítő értékeként az adott mérőrendszerre vonatkozó, az 1. számú mellékletben megadott névleges kiadási nyomást és 15 °C hőmérsékletet kell beprogramozni.

4. Gázminőség adatok a számítóművekben

A mennyiségmérés korrekciójára és az energiamennyiség számítására szolgáló gázminőség adatok forrása az átadóállomásokon üzemelő számítóművekbe a következő lehet:

- Azokon az állomásokon, ahol kromatográf működik, a mért gázminőség adatok közvetlenül és folyamatosan átkerülnek a számítóműbe.
- Azokon az állomásokon, ahol nincs kromatográf, de a mérőrendszeren áramló gázzal azonos minőségű gázt más helyszínen működő kromatográf méri, a másik

helyszínen mért gázminőség adatokat az OTR rendszer folyamatosnak tekinthető gyakorisággal (óránként) letölti a számítóműbe.

- c) Azokon az állomásokon ahol nem az a.) és b.) pont szerint történik a minőségi adatok bevitele, ott a napi átlag minőségi adatokból képzett heti átlagértékeket heti gyakorisággal kell a számítóművekbe bevinni.

A minőségi adatok átprogramozását akkor kell elvégezni, ha

- a relatív sűrűség vagy az alsó hőérték (fűtőérték) új heti átlagértéke ± 1 %-kal,
- a CO₂ tartalom vagy az N₂ tartalom értéke ± 10 %-kal eltér a számítóműben található (korábban beprogramozott) értéktől.

A Társaság érintett üzeme a heti gázminőség programozást előre meghatározott ütemterv szerint végzi, melyet egyeztet a Kapcsolódó rendszerüzemeltetővel. Az érintett gázátadó állomások programozandó paramétereit, és a programozási körútban történt esetleges változásokat legkésőbb a hét első munkanapján 12 óráig megküldi a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek.

A minőségi adatok heti átlagértékek meghatározása péntek reggel 06⁰⁰ órától a következő hét péntek reggel 06⁰⁰ óráig tartó időszakra történik, a távvezetékek üzemeltetési rendje és az üzemelő kromatográfok napi átlagai alapján.

A következő hétre vonatkozó átlagértékeket a Társaság ..... üzeme minden pénteken 14⁰⁰ óráig faxon megküldi a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek.

A beprogramozott adatok módosítását a számítóművekben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető jelenlétében kell végezni, legkésőbb kedd 14⁰⁰ óráig. Amennyiben a Kapcsolódó rendszerüzemeltető az előzetes értesítés ellenére a programozáson nem jelenik meg, az a távollétében is elvégezhető.

5. A számítóművek adatvédelme

A Társaság elszámolási mérőrendszerein az MKEH, az általa előírt helyeken, zárjelet helyez el.

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető jogosult a Társaság elszámolási mérőrendszerein saját zárjelét elhelyezni.

Azokon az átadóállomásokon, ahol kulcsszóval védett számítómű üzemel, a programozáshoz szükséges kulcsszót - melyet csak a Kapcsolódó rendszerüzemeltető ismer - az átadóállomás helyiségében lezárt borítékban kell elhelyezni.

A kulcsszót tartalmazó borítékot a Kapcsolódó rendszerüzemeltető nélkül a Társaság csak havária esetén bonthatja fel, illetve akkor, ha az előzetes értesítés ellenére a Kapcsolódó rendszerüzemeltető a beavatkozáson nem jelent meg. Ennek megtörténtét azonnal be kell jelenteni a Kapcsolódó rendszerüzemeltetőnek.

6. A számítóművek egyes speciális beállításai

A számítóműveket úgy kell beállítani, hogy:

- a zavart integrált mennyiségeket a normál és a zavart számlálókban egyaránt összegezze;
- a mérőturbina hibagörbe korrekciója törtvonalas legyen;
- a légköri nyomáskorrekció abszolútnyomás távadó esetén 0, túlnyomástávadó esetén 1 bar legyen

6. számú melléklet

NP_CODE:

Megnevezés:

[illegible]

7. számú melléklet

Jegyzőkönyv

Manuális korrekcióról

A gázátadó állomás neve	
A manuális korrekció időpontja: (óra: perc)	
A manuális korrekció gáznap: (év.hónap.nap)	
Eredeti mennyiség (nm ³ 15°C-on)	
Korrigált mennyiség (nm ³ 15°C-on)	
A manuális korrekció oka:	
A kiszámítás elve:	

Kelt: .....

.....
Fogyasztó

.....
FGSZ Zrt.

8. számú melléklet

Egyedi feltételek

Kitöltendő abban az esetben, ha a Kapcsolódó rendszerüzemeltető egyedi feltételeket kíván igénybe venni.

9. számú melléklet

Átadás-átvételi pont/tulajdoni határ

A Kapcsolódó rendszerüzemeltető tulajdoni határát tartalmazó átnézeti helyszínrajz.